

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 19ης Ιουνίου 2014*

«Αίτηση αναιρέσεως — Ρήτρα διαιτησίας — Σύμβαση επιδοτήσεως που αφορά αναπτυξιακή τοπική δράση — Επιστροφή μέρους των καταβληθεισών προκαταβολών — Ανάλυση χρέους — Αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου — Παραγραφή — Ευθύνη της Επιτροπής»

Στην υπόθεση C-531/12 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2012,

Commune de Millau,

Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA), με έδρα το Millau (Γαλλία),

εκπροσωπούμενοι από τους L. Hincker και F. Bleykasten, avocats,

αναιρεσείοντες,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τις S. Lejeune και D. Calciu, επικουρούμενες από τον E. Bouttier, avocat, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

ενάγουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, E. Levits, M. Berger, S. Rodin και F. Biltgen (εισηγητή), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή τους αναιρέσεως, ο Commune de Millau [Δήμος του Millau] και η Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επιτροπή κατά SEMEA και Commune de Millau (T-168/10 και T-572/10, EU:T:2012:435, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο υποχρέωσε εις ολόκληρον τη SEMEA και τον Commune de Millau να επιστρέψουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κεφάλαιο ύψους 41 012 ευρώ που κατέβαλε η τελευταία ως εγγύηση παρασχεθείσα στο πλαίσιο χρηματοδοτήσεων προς τη SEMEA, πλέον των τόκων υπερημερίας, καθώς και των τόκων που παρήχθησαν από την κεφαλαιοποίηση των τόκων υπερημερίας στις καθορισμένες ημερομηνίες λήξεως.

Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Το ιστορικό της διαφοράς εκτέθηκε στις σκέψεις 1 έως 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ως εξής:

«1 Στις 6 Ιουλίου 1990 η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συνήψε σύμβαση επιδοτήσεως με τη [SEMEA], το 50 % του κεφαλαίου της οποίας κατείχε ο Commune de Millau (Δήμος του Millau) (Γαλλία).

2 Η σύμβαση αυτή αφορούσε αναπτυξιακή τοπική δράση συνιστάμενη στην εκτέλεση εργασιών προετοιμασίας και θέσεως σε λειτουργία ενός Ευρωπαϊκού Κέντρου Τοπικής Επιχειρήσεως (Centre européen d'entreprise locale) στο Millau (στο εξής: σύμβαση).

3 Το άρθρο 2 της συμβάσεως όριζε τα ακόλουθα:

“Οι εργασίες θα πρέπει να εκτελεστούν εντός 18 μηνών από της υπογραφής της παρούσας συμβάσεως.”

4 Δυνάμει του άρθρου 4 της συμβάσεως, η SEMEA αναλάμβανε να προβαίνει σε διάφορες παροχές και να αποδίδει λογαριασμό στην Επιτροπή με την υποβολή περιοδικών εκθέσεων, ενώ η Επιτροπή αναλάμβανε να συμμετάσχει στη χρηματοδότηση της εκτελέσεως των εργασιών μέχρι ανωτάτου ποσού 135 000 ECU, εντός του ορίου του 50 % του δικαιολογημένου κόστους των εργασιών.

5 Το άρθρο 6 της συμβάσεως προέβλεπε τα εξής:

“Η παρούσα σύμβαση διέπεται από το γαλλικό δίκαιο.”

6 Το άρθρο 10 της συμβάσεως είχε την ακόλουθη διατύπωση:

“Σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας ή ανεπαρκούς διαθεσιμότητας πιστώσεων προς εκτέλεση της παρούσας συμβάσεως, η Επιτροπή επιφυλάσσεται να καταγγείλει την παρούσα σύμβαση χωρίς ένδικη διαδικασία ή να προσαρμόσει τη σύμβαση στη νέα διαθεσιμότητα πιστώσεων.”

7 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, των γενικών όρων της συμβάσεως όριζε τα εξής:

“Σε περίπτωση μη εκπληρώσεως από τον συμβαλλόμενο μιας των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση και ανεξαρτήτως των συνεπειών που προβλέπει το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο, η σύμβαση μπορεί, αυτοδικαίως, να λυθεί ή να καταγγελθεί από την Επιτροπή χωρίς ένδικες διαδικασίες, αφού ο συμβαλλόμενος καταστεί υπερήμερος με την αποστολή συστημένης επιστολής και δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του εντός προθεσμίας ενός μηνός.”

8 Το άρθρο 10 των γενικών όρων της συμβάσεως προέβλεπε τα ακόλουθα:

“Εν απουσία φιλικού διακανονισμού, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι το μόνο αρμόδιο να αποφαινεται επί των εκ της συμβάσεως διαφορών μεταξύ των συμβαλλομένων.”

- 9 Με επιστολή της 16ης Μαΐου 1991, η SEMEA ζήτησε από την Επιτροπή να δεχθεί να εκτελεστεί η σύμβαση από άλλη επιχειρησιακή μορφή, το Centre européen d'entreprise et d'innovation (στο εξής: ένωση CEI 12), πράγμα το οποίο η Επιτροπή δέχτηκε με επιστολή της 2ας Ιουλίου 1991, διευκρινίζοντας ότι η συμφωνία αυτή δεν απάλλαζε την SEMEA από τις υποχρεώσεις της. Με επιστολή της 22ας Οκτωβρίου 1991, η SEMEA επιβεβαίωσε ότι εγγυάτο για την καλή εκτέλεση των παροχών που προέβλεπε η σύμβαση.
- 10 Κατά τη διάρκεια των μηνών Ιουνίου και Ιουλίου 1992, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διενέργησαν έλεγχο προς διαπίστωση της προόδου των εργασιών, κατόπιν του οποίου διαπιστώθηκε ότι το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών ανερχόταν στο ποσό των 187 977 ECU και ότι η συμμετοχή της Επιτροπής έπρεπε συνεπώς να οριστεί στο 50 % του ποσού αυτού, ήτοι στο ποσό των 93 988 ECU.
- 11 Δεδομένου ότι η SEMEA είχε ήδη εισπράξει 135 000 ECU στο πλαίσιο της συμβάσεως, η Επιτροπή ζήτησε να της επιστραφεί ποσό 41 012 ECU (στο εξής: επίδικη απαίτηση) με επιστολή της 27ης Απριλίου 1993. Η SEMEA δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα αυτό.
- 12 Στις 17 Φεβρουαρίου 1997 η έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων της SEMEA αποφάσισε την πρόωγη λύση της SEMEA από 31ης Μαρτίου 1997 και τον διορισμό εκκαθαριστή.
- 13 Με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής της 18ης Νοεμβρίου 2005, η Επιτροπή ζήτησε εκ νέου από τη SEMEA την καταβολή της επίδικης απαιτήσεως.
- 14 Στις 11 Ιανουαρίου 2006 η Επιτροπή απηύθυνε στη SEMEA χρεωστικό σημείωμα για ποσό 41 012 ευρώ.
- 15 Με απαντητική επιστολή της 31ης Ιανουαρίου 2006, ο εκκαθαριστής της SEMEA γνωστοποίησε ότι οι λογαριασμοί της εταιρίας δεν επέτρεπαν να ανταποκριθεί στην καταβολή ενός τέτοιου ποσού, ότι ήταν υποχρεωμένος να δηλώσει αναστολή των πληρωμών και ότι η επίδικη απαίτηση έπρεπε να θεωρηθεί παραγραφείσα κατά το γαλλικό δίκαιο, καθόσον το δίκαιο αυτό δεν επέτρεπε την αναζήτηση ποσών μη ζητηθέντων επί περισσότερα από τέσσερα έτη, η δε τελευταία σχετική αίτηση της Επιτροπής χρονολογούνταν από τις 27 Απριλίου 1993, ήτοι από δώδεκα και πλέον ετών.
- 16 Με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής της 16ης Φεβρουαρίου 2006, η Επιτροπή ζήτησε επισήμως να ληφθεί υπόψη η επίδικη απαίτηση στις εργασίες εκκαθαρίσεως καθώς και να περιληφθεί στο παθητικό της.
- 17 Με επιστολή της 20ής Σεπτεμβρίου 2006, η SEMEA πληροφόρησε την Επιτροπή ότι η έκτακτη γενική συνέλευση της εταιρίας είχε αποφασίσει να αναστείλει τη δήλωση περί αναστολής των πληρωμών και παρέπεμπε σε πρακτικά της ενώσεως CEI 12 όπου αναφερόταν ότι η Επιτροπή είχε τελικά παραιτηθεί από την επιδίωξη της καταβολής της επίδικης απαιτήσεως.
- 18 Με επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 2006, η Επιτροπή, μέσω του δικηγόρου της, όχλησε τη SEMEA να επιστρέψει την επίδικη απαίτηση. Με την επιστολή αυτή, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι ουδέποτε είχε την πρόθεση να παραιτηθεί από την απαίτηση αυτή.
- 19 Με επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 2007, ο δικηγόρος της Επιτροπής απηύθυνε νέα όχληση προς εξόφληση της επίδικης απαιτήσεως και ανέφερε ότι από την αδράνεια της SEMEA συνήγε ότι η εταιρία αυτή βρισκόταν σε κατάσταση παύσεως των πληρωμών.

- 20 Με επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2007, η SEMEA επισήμανε ότι δεν βρισκόταν σε κατάσταση παύσεως των πληρωμών.
- 21 Με επιστολή της 12ης Φεβρουαρίου 2007, η SEMEA απέστειλε αντίγραφο της αποφάσεως της ενώσεως CEI 12 που διαπίστωνε ότι η Επιτροπή είχε παραιτηθεί από την επιδίωξη της πληρωμής της επίδικης απαιτήσεως.
- 22 Στις 26 Οκτωβρίου 2007 η Επιτροπή απέστειλε, μέσω δικαστικού επιμελητή, εξώδικη πρόσκληση προς πληρωμή στην κατοικία του εκκαθαριστή της SEMEA.
- 23 Στις 10 Δεκεμβρίου 2007 η Επιτροπή απέστειλε, μέσω δικαστικού επιμελητή, εξώδικη πρόσκληση προς πληρωμή στην έδρα των εργασιών της εκκαθαρίσεως της εταιρίας.
- 24 Με επιστολή της 14ης Δεκεμβρίου 2007 προς τον δικαστικό επιμελητή που είχε παραδώσει την εξώδικη πρόσκληση, ο εκκαθαριστής της SEMEA επανέλαβε το αίτημα ενημερώσεως επί της αποφάσεως της Επιτροπής να παραιτηθεί από την επιδίωξη της πληρωμής της επίδικης απαιτήσεως. Με την επιστολή του, ισχυρίστηκε ότι οι νέοι μέτοχοι και ο εκκαθαριστής δεν είχαν ενημερωθεί σχετικά με τις δεσμεύσεις που συνέδεαν τη SEMEA με την ένωση CEI 12.
- 25 Με επιστολή της 7ης Ιανουαρίου 2008, ο δικηγόρος της Επιτροπής αμφισβήτησε τους ισχυρισμούς του εκκαθαριστή της SEMEA, οχλώντας τον εκ νέου να εξοφλήσει την επίδικη απαίτηση και διαβίβασε αντίγραφο της επιστολής αυτής στην Εισαγγελική Αρχή, προκειμένου να εκτιμηθεί, ιδίως από πλευράς του αδικήματος της απάτης, η συμπεριφορά του εκκαθαριστή της SEMEA.
- 26 Απαντώντας στο τελευταίο αυτό έγγραφο οχλήσεως, ο εκκαθαριστής της SEMEA ισχυρίστηκε ότι η επίδικη απαίτηση μπορούσε να έχει παραγραφεί. Με την επιστολή αυτή, υπενθύμισε ότι είχε δεσμευθεί, στις αρχές του 2007, κατά τη διάρκεια συνομιλίας του με τον δικηγόρο της Επιτροπής, να ικανοποιήσει την επίδικη απαίτηση μόλις θα ελάμβανε απάντηση στα ζητήματα περί του παραδεκτού της απαιτήσεως αυτής.
- 27 Με επιστολή της 21ης Φεβρουαρίου 2008, ο δικηγόρος της Επιτροπής απέστειλε ένα τελευταίο έγγραφο οχλήσεως στη SEMEA ζητώντας την πληρωμή της επίδικης απαιτήσεως.
- 28 Στις 21 Νοεμβρίου 2008 η έκτακτη γενική συνέλευση της SEMEA έλαβε γνώση της αποφάσεως του Commune de Millau, του κύριου μετόχου της, να αναλάβει το ενεργητικό και το παθητικό της και αποφάσισε να καταβάλει το ποσό των 82 719,76 ευρώ, που αντιπροσώπευε το διαθέσιμο ποσό στο ταμείο της SEMEA, στον Commune de Millau. Κατά την έκθεση εκκαθαρίσεως που υπέβαλε ο εκκαθαριστής, και η οποία αναφερόταν στην επίδικη απαίτηση, η εκκαθάριση εθεωρείτο συντελεσθείσα ως προς όλες τις πράξεις για τις οποίες είχε λάβει εντολή.
- 29 Στις 9 Δεκεμβρίου 2008 ο εκκαθαριστής της SEMEA περάτωσε τις εργασίες εκκαθαρίσεως και ζήτησε τη διαγραφή της SEMEA από το μητρώο εμπόρων και εταιριών.
- 30 Στις 18 Δεκεμβρίου 2008 το δημοτικό συμβούλιο του Commune de Millau κατέγραψε επισήμως την ανάληψη της περιουσίας της SEMEA. Στο παθητικό της μνημονευόταν ρητώς η διαφορά της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- 31 Κατόπιν της αιτήσεως της Επιτροπής, το tribunal de commerce de Rodez όρισε, στις 12 Φεβρουαρίου 2010, εκπρόσωπο ad hoc προς εκπροσώπηση της SEMEA.»

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 15 Απριλίου 2010, η Επιτροπή άσκησε αγωγή με αίτημα, ιδίως, να υποχρεωθεί η SEMEA να καταβάλει ποσό 41 012 ευρώ ως επιστροφή εγγυήσεως, πλέον κεφαλαιοποιημένων τόκων, καθώς και το ποσό των 5 000 ευρώ ως αποζημίωση.
- 4 Δεδομένου ότι ο Commune de Millau είχε αναλάβει ολόκληρο το ενεργητικό και το παθητικό της SEMEA, η Επιτροπή, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Δεκεμβρίου 2010, άσκησε αγωγή και κατά του Commune de Millau, προβάλλοντας, κατ' ουσίαν, τα ίδια αιτήματα.
- 5 Οι δύο υποθέσεις ενώθηκαν λόγω της συνάφειάς τους.
- 6 Στο πρώτο μέρος της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε την αγωγή της Επιτροπής κατά της SEMEA.
- 7 Σε ό,τι αφορά το παραδεκτό της ως άνω αγωγής, στις σκέψεις 47 έως 49 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εαυτό αρμόδιο να αποφανθεί επί του αιτήματος της Επιτροπής, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 272 ΣΛΕΕ και 256, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 των γενικών όρων της συμβάσεως. Απέρριψε την προβληθείσα από τη SEMEA ένσταση απαραδέκτου που αντλούνταν από το ότι, λόγω της διαγραφής της από το μητρώο εμπόρων και εταιριών, η ως άνω εταιρία δεν διέθετε, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής, δικαιοπρακτική ικανότητα ούτε ικανότητα διαδικού.
- 8 Σε ό,τι αφορά το βάσιμο της αγωγής, το Γενικό Δικαστήριο καταρχάς χαρακτήρισε, στις σκέψεις 61 έως 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την επίμαχη σύμβαση ως έχουσα διοικητικό χαρακτήρα.
- 9 Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 69 έως 74 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η SEMEA υποχρεούτο, επί τη βάσει της προβλεπόμενης στο γαλλικό δίκαιο αναζητήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων, να επιστρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση το αχρεωστήτως εισπραχθέν ποσό των 41 012 ευρώ.
- 10 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στις σκέψεις 75 έως 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις ενστάσεις της SEMEA οι οποίες αντλούνταν, πρώτον, από παραίτηση της Επιτροπής από την επιδίωξη της επιστροφής του οφειλόμενου ποσού, δεύτερον, από το γεγονός ότι η SEMEA είχε ελευθερωθεί από την οφειλή της κατά την ανάληψή της από τον Commune de Millau, τρίτον, από παραγραφή της επίδικης απαιτήσεως καθώς και, τέταρτον, από απόσβεση της ως άνω απαιτήσεως.
- 11 Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο υποχρέωσε τη SEMEA σε καταβολή των τόκων υπερημερίας με το ισχύον στη Γαλλία νόμιμο επιτόκιο από τις 27 Απριλίου 1993, οι δε τόκοι αυτοί κεφαλαιοποιούνταν και παρήγαν και οι ίδιοι τόκους από τις 15 Απριλίου 2010 και κάθε έτος από την ημερομηνία αυτή και μετά.
- 12 Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα της Επιτροπής για καταβολή αποζημιώσεως.
- 13 Όσον αφορά την ανταγωγή της SEMEA, το Γενικό Δικαστήριο την απέρριψε, αφού διαπίστωσε, στις σκέψεις 108 και 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν υπήρχε άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς της Επιτροπής και της ζημίας την οποία επικαλούνταν οι αναιρεσιδόντες.
- 14 Στο δεύτερο μέρος της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε την αγωγή της Επιτροπής κατά του Commune de Millau. Κατά τον Commune de Millau, η αγωγή αυτή πρέπει να απορριφθεί στο μέτρο που ασκήθηκε ενώπιον δικαστηρίου αναρμόδιου να την εκδικάσει.

- 15 Όσον αφορά το ζήτημα αν η αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου μπορούσε να στηριχθεί στη ρήτρα διαιτησίας την οποία είχε συνομολογήσει η SEMEA, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, στις σκέψεις 114 έως 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το άρθρο 272 ΣΛΕΕ έπρεπε να ερμηνεύεται στενά και ότι η αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου προς εκδίκαση ορισμένης διαφοράς εκ συμβάσεως δυνάμει ρήτρας διαιτησίας εκτιμάτο, καταρχήν, με γνώμονα αποκλειστικώς τις διατάξεις του άρθρου 272 ΣΛΕΕ και τα οριζόμενα στη ρήτρα διαιτησίας αυτή καθεαυτήν.
- 16 Έχοντας απορρίψει τη θέση της Επιτροπής ότι η ρήτρα διαιτησίας την οποία είχε συνομολογήσει η SEMEA είχε μεταφερθεί στον Commune de Millau ως παρεπόμενο στοιχείο της επίδικης απαιτήσεως, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 132 έως 149 της ως άνω αποφάσεως, αν ο Commune de Millau μπορούσε να υπαχθεί στη ρήτρα διαιτησίας μέσω μιας συναφθείσας με τη SEMEA συμβάσεως υπέρ τρίτου.
- 17 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε καταρχάς, στη σκέψη 134 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η ύπαρξη ρήτρας διαιτησίας εξεταζόταν βάσει των γενικών αρχών του δικαίου των συμβάσεων οι οποίες απέρρεαν από τις έννομες τάξεις των κρατών μελών. Διευκρίνισε έτσι ότι «καίτοι μία από τις αρχές αυτές ορίζει ότι η σύμβαση δεσμεύει μόνο τα συμβαλλόμενα μέρη, η αρχή αυτή δεν εμποδίζει δύο συμβαλλομένους, μέσω συμβάσεως υπέρ τρίτου, να απονείμουν δικαίωμα σε τρίτο».
- 18 Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 135 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 10 των γενικών όρων της συμβάσεως ρήτρα διαιτησίας μπορούσε να απορρέει από τη σύμβαση μεταξύ της SEMEA και του Commune de Millau. Ειδικότερα, αφενός, το άρθρο 272 ΣΛΕΕ ορίζει ότι η ρήτρα διαιτησίας πρέπει να περιέχεται σε σύμβαση η οποία συνάπτεται από την Ένωση ή για λογαριασμό της. Ο Commune de Millau και η Επιτροπή δεν συνήψαν όμως σύμβαση ούτε κατά συνέπεια και ρήτρα διαιτησίας. Προκειμένου να διαπιστώσει ότι η Επιτροπή μπορούσε να επικαλεσθεί την ως άνω ρήτρα διαιτησίας κατά του Commune de Millau, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι η σύμβαση υπέρ τρίτου μεταξύ της SEMEA και του Commune de Millau μπορούσε να θεωρηθεί ως σύμβαση για λογαριασμό της Ένωσης. Αφετέρου, έκρινε ότι η αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου για την εκδίκαση διαφορών που αφορούσαν σύμβαση δεν ήταν δυνατόν να θεμελιωθεί εναντίον της βουλήσεως της Ένωσης, πράγμα το οποίο όμως δεν θα συνέβαινε στην περίπτωση ρήτρας διαιτησίας συνομολογηθείσας αποκλειστικώς υπέρ της Ένωσης.
- 19 Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο πρόσθεσε, στη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η δικονομική φύση της ρήτρας διαιτησίας δεν εμποδίζει τη συνομολόγηση μιας τέτοιας ρήτρας υπέρ τρίτου.
- 20 Έχοντας διευκρινίσει, στη σκέψη 138 της ως άνω αποφάσεως, ότι η σύμβαση υπέρ τρίτου μπορούσε να προκύπτει από ρητή συμφωνία μεταξύ του υποσχομένου και του αντισυμβαλλομένου του με σκοπό την απονομή δικαιώματος σε τρίτον, αλλά μπορούσε επίσης να συνάγεται από τον σκοπό της συμβάσεως ή από τις συγκεκριμένες περιστάσεις της, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 139 έως 141 της εν λόγω αποφάσεως, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των πραγματικών και νομικών στοιχείων που εκτίθενται στα πρακτικά του δημοτικού συμβουλίου του Commune de Millau της 18ης Δεκεμβρίου 2010, ότι βούληση των αναιρεσειόντων ήταν να γεννηθεί απαίτηση της Ένωσης έναντι του Commune de Millau και ότι βούληση του τελευταίου ήταν να υπαχθεί στην προβλεπόμενη στο άρθρο 10 των γενικών όρων της συμβάσεως ρήτρα διαιτησίας.
- 21 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στη σκέψη 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το επιχείρημα των αναιρεσειόντων ότι η υπεισέλευση του Commune de Millau στη θέση της SEMEA όσον αφορά την οφειλή είχε αποτέλεσμα ελευθερώσεως της SEMEA, ενώ μια τέτοια υπεισέλευση στην οφειλή θα προϋπέθετε υποχρεωτικώς τη συναίνεση της Ένωσης, η οποία απουσιάζει εν προκειμένω.

- 22 Επιπλέον, στη σκέψη 148 της ως άνω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, ακόμη και αν υπήρχε σύγκρουση μεταξύ των διατάξεων του γαλλικού δικαίου, δηλαδή των άρθρων 2060 του γαλλικού Αστικού Κώδικα και 48 του γαλλικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και του άρθρου 272 ΣΛΕΕ, το τελευταίο αυτό άρθρο έπρεπε να υπερισχύσει όλων των αντίθετων εθνικών διατάξεων.
- 23 Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε εξ αυτού, στη σκέψη 149 της εν λόγω αποφάσεως, ότι, δυνάμει της ρήτηρας διαιτησίας, ήταν αρμόδιο να κρίνει επί της αγωγής της Επιτροπής κατά του Commune de Millau.
- 24 Ως προς το βάσιμο της αγωγής, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ήταν βάσιμα έναντι του Commune de Millau τόσο το αίτημα επιστροφής του ποσού των 41 012 ευρώ όσο και το αίτημα καταβολής τόκων, ανατοκίζόμενων από τις 15 Απριλίου 2010, ημερομηνία της πρώτης ετήσιας λήξεως.
- 25 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δικαιούται να εισπράξει τα οφειλόμενα μόνο μία φορά, το Γενικό Δικαστήριο υποχρέωσε σε καταβολή τη SEMEA και τον Commune de Millau αλληλεγγύως και εις ολόκληρον.
- 26 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε αντιθέτως το αίτημα της Επιτροπής περί καταβολής αποζημιώσεως, καθώς και την ανταγωγή του Commune de Millau.

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

- 27 Με την αίτηση αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες ζητούν από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·
 - να κρίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν είχε αρμοδιότητα να επιληφθεί της αγωγής κατά του Commune de Millau και να κρίνει ως απαράδεκτη την αγωγή κατά της SEMEA·
 - επικουρικώς, να απορρίψει την αγωγή της Επιτροπής·
 - να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει στον Commune de Millau και στη SEMEA το ποσό των 41 012 ευρώ, πλέον τόκων, και
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 28 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει τους αναιρεσείοντες στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του τυπικώς συννόμου της αιτήσεως αναιρέσεως

- 29 Όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 32 των προτάσεών της, η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως θέτει το ζήτημα αν νομίμως ασκήθηκε στο όνομα της SEMEA.
- 30 Από τα έγγραφα της υποβληθείσας ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφίας προκύπτει ότι, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αιτήσεως αναιρέσεως, ήτοι στις 19 Νοεμβρίου 2012, οι εκπροσωπούντες τον Commune de Millau δικηγόροι, παρά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 119, παράγραφος 2, και 168, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, δεν είχαν καταθέσει απόδειξη περί νομότυπης εντολής παρασχεθείσας σε αυτούς από αρμόδιο προς τούτο εκπρόσωπο της SEMEA.

- 31 Ειδικότερα, μολοντί, σε επιστολή της 12ης Νοεμβρίου 2012 προς τον F. Bleykasten, ο ad hoc εκπρόσωπος της SEMEA, J.-F. Blanc, είχε ταχθεί υπέρ της από κοινού ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως της ως άνω εταιρίας και του Commune de Millau, διευκρίνισε πάντως ότι η θητεία του ως ad hoc εκπροσώπου της SEMEA είχε λήξει στις 12 Αυγούστου 2012.
- 32 Τον Οκτώβριο του 2013, η Γραμματεία του Δικαστηρίου ζήτησε από τους δικηγόρους της SEMEA, σύμφωνα με τα άρθρα 119, παράγραφος 4, και 168, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, να προσκομίσουν την εντολή από την οποία θα προέκυπτε ότι ήταν εξουσιοδοτημένοι να ενεργούν για λογαριασμό της SEMEA. Με επιστολή της 25ης Νοεμβρίου 2013, οι τελευταίοι κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου διάταξη του αρμόδιου tribunal de commerce της 5ης Νοεμβρίου 2013 περί διορισμού, ενόψει της εκκρεμούς ενώπιον του Δικαστηρίου αναιρετικής διαδικασίας, του J.-F. Blanc ως ad hoc εκπροσώπου της ως άνω εταιρίας.
- 33 Όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στα σημεία 40 έως 44 των προτάσεών της, τα άρθρα 119, παράγραφος 4, και 168, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας πρέπει να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι η έλλειψη εντολής κατά το χρονικό σημείο της ασκήσεως της αιτήσεως αναιρέσεως είναι δυνατόν να θεραπεύεται με εκ των υστέρων προσκόμιση οποιουδήποτε εγγράφου το οποίο επιβεβαιώνει την ύπαρξη της εντολής αυτής.
- 34 Ως εκ τούτου, μολοντί οι δικηγόροι της SEMEA δεν διέθεταν, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, εντολή χορηγηθείσα από την ως άνω εταιρία, εντούτοις, κατόπιν του διορισμού του J.-F. Blanc ως ad hoc εκπροσώπου, ο τελευταίος μπόρεσε να επιβεβαιώσει νομοτύπως την πρόθεσή του να συμπράξει η SEMEA στην ασκηθείσα από τον Commune de Millau αίτηση αναιρέσεως (βλ., επ' αυτού, απόφαση Maurissen και Union syndicale κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, 193/87 και 194/87, EU:C:1989:185, σκέψη 33).
- 35 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως νομοτύπως ασκήθηκε για λογαριασμό της SEMEA.

Επί της ουσίας

- 36 Προς στήριξη της αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες προβάλλουν τέσσερις λόγους.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 37 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας εαυτό αρμόδιο να εκδικάσει την αγωγή κατά του Commune de Millau, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο. Το Γενικό Δικαστήριο προέβη στην εσφαλμένη εκτίμηση ότι, με τη συνομολογηθείσα μεταξύ της SEMEA και του Commune de Millau σύμβαση υπέρ τρίτου, ο Commune de Millau υπήχθη στη ρήτρα διαιτησίας του άρθρου 10 των γενικών όρων της συμβάσεως η οποία συνήφθη μεταξύ της SEMEA και της Επιτροπής.
- 38 Οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν, πρώτον, ότι το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, εν προκειμένω το άρθρο 2060 του γαλλικού Αστικού Κώδικα, απαγορεύει στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου την υποβολή διαφοράς σε διαιτητικό δικαστήριο. Οι αναιρεσείοντες φρονούν ότι το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου το οποίο δεν δύναται να συνάψει ρήτρα διαιτησίας δεν δύναται a fortiori να συνομολογήσει μια τέτοια ρήτρα υπέρ τρίτου, πολλώ μάλλον καθόσον το άρθρο 272 ΣΛΕΕ δεν προβλέπει δυνατότητα για μια τέτοια συμβατική ρήτρα.

- 39 Συναφώς, οι αναιρεσείοντες προσθέτουν ότι η παραπομπή από το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, στην απόφαση *Gerling Konzern Spezial Kreditversicherung* κ.λπ. (201/82, EU:C:1983:217, σκέψεις 10 έως 20) είναι άσχετη προς την παρούσα υπόθεση, καθόσον η απόφαση αυτή εκδόθηκε στο ιδιάζον πλαίσιο μιας συμβάσεως ασφάλισης. Επιπλέον, στηριζόμενοι στην αρχή της αυτονομίας της βουλήσεως, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι, στο μέτρο που η Επιτροπή ουδέποτε συναίνεσε ρητώς στο να περιέλθει η απαίτησή της έναντι της SEMEA στην περιουσία του *Commune de Millau*, δεν υπάρχει μεταφορά της ως άνω απαιτήσεως ούτε και της ρήτρας διαιτησίας.
- 40 Δεύτερον, οι αναιρεσείοντες επικρίνουν ειδικότερα τις σκέψεις 137 έως 140 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, στις οποίες το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε ότι η βαρύνουσα τον *Commune de Millau* υποχρέωση καταβολής θεμελιώνεται στη συμφωνία την οποία ο τελευταίος συνήψε με τη SEMEA, δεδομένου ότι από τη συμφωνία αυτή μπορεί να συναχθεί σύμβαση υπέρ τρίτου, ήτοι υπέρ της Ένωσης. Οι αναιρεσείοντες δεν δέχονται όμως ότι συνήφθη ως προς την Επιτροπή μια τέτοια συμφωνία που να αφορά την υποτιθέμενη οφειλή, δεδομένου ότι η απόφαση του *Commune de Millau* για κάλυψη του παθητικού της SEMEA συνιστούσε μονομερή απόφαση του τελευταίου.
- 41 Τρίτον, οι αναιρεσείοντες εκτιμούν ότι το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 140 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ερμήνευσε κατά τρόπο εσφαλμένο την από 18 Δεκεμβρίου 2010 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, εκτιμώντας ότι ο *Commune de Millau* είχε την πρόθεση να αναλάβει «εν πλήρη γνώσει της καταστάσεως» μια οφειλή της οποίας το καθεστώς και το περιεχόμενο αντιστοιχούσαν προς εκείνα της οφειλής της SEMEA. Η απόφαση όμως του δημοτικού συμβουλίου του *Commune de Millau* περί αναλήψεως του ενεργητικού και του παθητικού της SEMEA «όπως περιγράφεται ανωτέρω» περιέχει λεπτομερή περιγραφή χωρίς καμία αναφορά στην ύπαρξη ρήτρας διαιτησίας.
- 42 Η Επιτροπή υποστηρίζει, καταρχάς, ότι το άρθρο 10 των γενικών όρων της συμβάσεως πρέπει να χαρακτηριστεί, κατά την έννοια του γαλλικού δικαίου, ως ρήτρα περί διεθνούς δικαιοδοσίας και όχι ως ρήτρα διαιτησίας. Η κατά το άρθρο 2060 του γαλλικού Αστικού Κώδικα απαγόρευση αφορά όμως μόνο τη ρήτρα διαιτησίας.
- 43 Εν συνεχεία, η Επιτροπή εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ορθώς ότι, εν προκειμένω, συνέτρεχαν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της συμβάσεως υπέρ τρίτου. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η έκταση ισχύος της απόφασης *Gerling Konzern Spezial Kreditversicherung* κ.λπ. (EU:C:1983:217) δεν περιορίζεται αποκλειστικώς στις συμβάσεις ασφάλισης.
- 44 Η Επιτροπή εκτιμά, τέλος, ότι το επιχείρημα σχετικά με την από 18 Δεκεμβρίου 2010 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο καθόσον αφορά ένα καθαρά πραγματικό ζήτημα.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 45 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες επικρίνουν αυτό καθεαυτό το γεγονός ότι μια ρήτρα διαιτησίας κατά την έννοια του άρθρου 272 ΣΛΕΕ είναι δυνατόν να αποτελεί το αντικείμενο συμβάσεως υπέρ τρίτου. Συναφώς, υπενθυμίζουν τα επιχειρήματα τα οποία προέβαλαν πρωτοδίκως και τα οποία αντλούνται από την απαγόρευση προς τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που προβλέπεται στο γαλλικό δίκαιο, να συνάπτουν ρήτρες διαιτησίας, υποστηρίζοντας ότι η ως άνω απαγόρευση πρέπει να ισχύει *a fortiori* για τη συνομολόγηση μιας τέτοιας ρήτρας υπέρ τρίτου.
- 46 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι αναιρεσείοντες περιορίζονται στο να αναπτύξουν επιχειρηματολογία την οποία είχαν προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, χωρίς όμως να λαμβάνουν θέση ως προς το σκεπτικό βάσει του οποίου το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ως άνω επιχειρηματολογία.

- 47 Από τα άρθρα όμως 256 ΣΛΕΕ και 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και 112, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα στοιχεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, C-352/98 P, EU:C:2000:361, σκέψη 34· Interporc κατά Επιτροπής, C-41/00 P, EU:C:2003:125, σκέψη 15, καθώς και Reynolds Tobacco κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/03 P, EU:C:2006:541, σκέψη 49).
- 48 Επομένως, δεν πληροί τις επιταγές περί αιτιολογήσεως που απορρέουν από τις διατάξεις αυτές η αίτηση αναιρέσεως η οποία περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, περιλαμβανομένων και εκείνων που στηρίζονταν σε πραγματικούς ισχυρισμούς που ρητώς απορρίφθηκαν από αυτό (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Interporc κατά Επιτροπής, EU:C:2003:125, σκέψη 16). Ειδικότερα, μια τέτοια αίτηση αναιρέσεως συνιστά στην πραγματικότητα αίτηση αποβλέπουσα μόνο στην επανεξέταση του δικογράφου της προσφυγής ή αγωγής που κατατέθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, πράγμα το οποίο εκφεύγει της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Reynolds Tobacco κ.λπ. κατά Επιτροπής, EU:C:2006:541, σκέψη 50).
- 49 Ως εκ τούτου, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 50 Σε ό,τι αφορά την παραπομπή στην απόφαση Gerling Konzern Spezial Kreditversicherung κ.λπ. (EU:C:1983:217), στη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, επισημαίνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε την απόφαση αυτή με σκοπό να τονίσει ότι «η δικονομική φύση της [ρήτρας περί διεθνούς δικαιοδοσίας] δεν εμποδίζει τη συνομολόγηση μιας τέτοιας ρήτρας υπέρ τρίτου».
- 51 Διαπιστώνεται όμως ότι η σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περιέχει επάλληλη αιτιολογία η οποία επιρρωννύει το συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 134 και 135 της ως άνω αποφάσεως, ότι δηλαδή μια ρήτρα περί διεθνούς δικαιοδοσίας μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συμβάσεως υπέρ τρίτου.
- 52 Συνεπώς, στο μέτρο που η επιχειρηματολογία των αναιρεσειόντων σχετικά με την απόφαση Gerling Konzern Spezial Kreditversicherung κ.λπ. (EU:C:1983:217) δεν είναι ικανή να θέσει υπό αμφισβήτηση το συμπέρασμα αυτό του Γενικού Δικαστηρίου, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.
- 53 Το επιχείρημα, που αντλείται από την αρχή της αυτονομίας της βουλήσεως, κατά το οποίο, εφόσον δεν υπήρχε ρητή συναίνεση της Επιτροπής, δεν έλαβε χώρα μεταφορά της επίδικης απαιτήσεως ούτε και της συναφούς ρήτρας διαιτησίας πρέπει επίσης να απορριφθεί. Ειδικότερα, οι αναιρεσειόντες απλώς επαναλαμβάνουν την επιχειρηματολογία που ανέπτυξαν πρωτοδίκως, χωρίς να διευκρινίζουν υπό ποία έννοια είναι κατακριτέα η συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου βάσει της οποίας έκρινε, στις σκέψεις 142 και 143 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν ήταν απαραίτητη η ρητή συναίνεση της Επιτροπής στο μέτρο που η ρήτρα διαιτησίας συνομολογήθηκε υπέρ της Ένωσης.
- 54 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, διαπιστώνεται ότι οι αναιρεσειόντες, υπενθυμίζοντας παραλλήλως ορισμένα πραγματικά δεδομένα, επικρίνουν κατ' ουσίαν την εκτίμηση των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 137 έως 140 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με σκοπό να κρίνει αν η ύπαρξη ρήτρας υπέρ τρίτου είναι δυνατόν να συνάγεται από τον σκοπό της επίμαχης συμβάσεως.
- 55 Κατά τα άρθρα όμως 256 ΣΛΕΕ και 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως περιορίζεται σε νομικά ζητήματα και πρέπει να στηρίζεται σε λόγους που αφορούν αναρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου, πλημμέλειες κατά την ενώπιόν του διαδικασία που θίγουν

τα συμφέροντα του αναιρεσειόντος ή παραβίαση του δικαίου της Ένωσης από το Γενικό Δικαστήριο (βλ., επ' αυτού, απόφαση Επιτροπή κατά Brazzelli Lualdi κ.λπ., C-136/92 P, EU:C:1994:211, σκέψη 47).

- 56 Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο για την εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών, εκτός εάν η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεων του προκύπτει από τα έγγραφα της δικογραφίας που του υποβλήθηκαν, καθώς και για την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων που λαμβάνει υπόψη. Επομένως, η διαπίστωση των ως άνω πραγματικών περιστατικών και η εκτίμηση των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων, υπό την επιφύλαξη της παραμορφώσεώς τους, δεν αποτελούν νομικό ζήτημα, υποκείμενο, ως τέτοιο, στον έλεγχο του Δικαστηρίου (βλ. επ' αυτού, ιδίως, αποφάσεις ΕΤΕ κατά Hautem, C-449/99 P, EU:C:2001:502, σκέψη 44, καθώς και Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied κατά Επιτροπής, C-105/04 P, EU:C:2006:592, σκέψεις 69 και 70).
- 57 Επομένως, η διενεργηθείσα από το Γενικό Δικαστήριο εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στοιχειοθετούνταν υποχρέωση καταβολής εις βάρος του Commune de Millau, δεν συνιστά νομικό ζήτημα υποκείμενο στον έλεγχο του Δικαστηρίου, υπό την επιφύλαξη τυχόν παραμορφώσεως των πραγματικών περιστατικών, την οποία όμως δεν προβάλλουν οι αναιρεσειόντες.
- 58 Κατά συνέπεια, το δεύτερο αυτό σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να κριθεί απαράδεκτο.
- 59 Όσον αφορά το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσειόντες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 141 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ερμήνευσε εσφαλμένως την από 18 Δεκεμβρίου 2010 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου προκειμένου να καθορίσει την έκταση στην οποία ο Commune de Millau ανέλαβε την οφειλή της SEMEA προς την Επιτροπή.
- 60 Διαπιστώνεται όμως ότι οι αναιρεσειόντες απλώς επικρίνουν αυτή καθεαυτήν την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την έκταση του παθητικού της SEMEA το οποίο ανέλαβε ο Commune de Millau. Έτσι, τα όσα υποστηρίζουν δεν ανάγονται σε ουσιαστική ανακρίβεια των διαπιστώσεων του Γενικού Δικαστηρίου ούτε σε παραμόρφωση των υποβληθέντων ενώπιόν του αποδεικτικών στοιχείων.
- 61 Κατά τη νομολογία η οποία παρατίθεται στις σκέψεις 55 και 56 της παρούσας αποφάσεως, και το τρίτο αυτό σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 62 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει αλυσιτελής και εν μέρει απαράδεκτος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 63 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσειόντες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε την αγωγή της Επιτροπής κατά της SEMEA ως παραδεκτή. Το Γενικό Δικαστήριο κακώς εκτίμησε ότι, αφενός, δεν είχε γίνει εκκαθάριση των εκ της εταιρικής δραστηριότητας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της SEMEA και, αφετέρου, ότι η SEMEA δεν είχε ελευθερωθεί από τις οφειλές της προς την Επιτροπή κατόπιν της μεταβίβασης της περιουσίας της στον Commune de Millau, διότι η Επιτροπή δεν είχε συναινέσει στην ανάληψη της επίδικης απαιτήσεως από τον ως άνω οργανισμό τοπικής αυτοδιοικήσεως.

- 64 Κατά τους αναιρεσιδόντες, εφόσον η SEMEA υποκαταστάθηκε πλήρως από τον Commune de Millau, μπορούσε να περατώσει τις εργασίες της εκκαθαρίσεώς της. Η SEMEA συννόμως ελευθερώθηκε από τις υποχρεώσεις της έναντι της Επιτροπής, της οποίας η συναίνεση δεν ήταν απαραίτητη, δεδομένου ότι την ευνοούσε η υποκατάσταση από φερέγγυο νομικό πρόσωπο.
- 65 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο υπό κρίση λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος ως στερούμενος σαφήνειας. Επικουρικώς, η Επιτροπή εκτιμά ότι ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμος.
- Εκτίμηση του Δικαστηρίου
- 66 Επισημαίνεται ότι, με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσιδόντες υποστηρίζουν ότι ο Commune de Millau υποκατέστησε τη SEMEA. Στο πλαίσιο αυτό, επιδοκιμάζουν στην πραγματικότητα το σκεπτικό το οποίο παραθέτει το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 138 έως 140 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά το οποίο από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως προκύπτει ότι, μέσω συμβάσεως υπέρ τρίτου, έλαβε χώρα, έναντι των πραγματικών ή δυνητικών δανειστών της SEMEA, στους οποίους περιλαμβάνεται και η Επιτροπή, υποκατάσταση του Commune de Millau ως νέου οφειλέτη.
- 67 Πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη ότι οι αιτιάσεις των αναιρεσιδόντων κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περιορίζονται στην εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, χωρίς να δηλώνονται συγκεκριμένα οι υποτιθέμενες πλάνες περί το δίκαιο στις οποίες υπέπεσε συναφώς το Γενικό Δικαστήριο ούτε τα προβαλλόμενα προς στήριξη του ως άνω δευτέρου λόγου αναιρέσεως νομικά επιχειρήματα. Κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που παρατίθεται στις σκέψεις 47 και 48 της παρούσας αποφάσεως, ο δεύτερος αυτός λόγος αναιρέσεως πρέπει να κριθεί απαράδεκτος.
- 68 Ακόμη, διαπιστώνεται ότι με τον δεύτερο αυτό λόγο αναιρέσεως επαναλαμβάνονται, κατ' ουσίαν, τα όσα αναπτύσσουν οι αναιρεσιδόντες στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος όμως κατέληγε στο να μη δέχεται την ύπαρξη, ως προς την Επιτροπή, καμίας συμφωνίας μεταξύ της SEMEA και του Commune de Millau σχετικά με την υποτιθέμενη οφειλή.
- 69 Κατά συνέπεια, και στο μέτρο που οι αναιρεσιδόντες έρχονται έτσι σε αντίφαση προς τη δική τους νομική επιχειρηματολογία, ο δεύτερος αυτός λόγος αναιρέσεως δεν μπορεί παρά να απορριφθεί ως απαράδεκτος (βλ., επ' αυτού, διάταξη Nijs κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, C-495/06 P, EU:C:2007:644, σκέψεις 52 έως 56).

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 70 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσιδόντες αιτιώνται το Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε ότι εφαρμοστέα ήταν η τριακονταετής παραγραφή του κοινού δικαίου και ότι επομένως η επίδικη απαίτηση δεν είχε παραγραφεί.
- 71 Οι αναιρεσιδόντες υπενθυμίζουν, αφενός, ότι ο Commune de Millau, εφόσον σε αυτόν περιήλθε η περιουσία της SEMEA, δικαιούται να επικαλεσθεί έναντι της Επιτροπής τα ίδια νομικά επιχειρήματα με εκείνα που θα μπορούσε να είχε προβάλει η SEMEA, περιλαμβανομένου του επιχειρήματος περί δεκαετούς παραγραφής των ενοχών βάσει του Εμπορικού Κώδικα όπως ίσχυε κατά το χρονικό σημείο της διαφοράς (στο εξής: Εμπορικός Κώδικας). Αφετέρου, εφόσον η SEMEA ήταν εμπορική εταιρία

μικτής οικονομίας, η επίδικη απαίτηση γεννήθηκε στο πλαίσιο μιας εμπορικής φύσεως σχέσεως μεταξύ της SEMEA, που είχε την ιδιότητα του εμπόρου, και της Επιτροπής, που δεν είχε την ιδιότητα αυτή.

- 72 Πρώτον, οι αναιρεσιδόντες υποστηρίζουν ότι η παραγραφή των ενοχών δεν εξαρτάται από τον διοικητικό χαρακτήρα της συμβάσεως. Ειδικότερα, εφόσον δεν υπάρχουν ιδιαίτεροι κανόνες διοικητικού δικαίου, πρέπει να εφαρμοσθούν οι περί παραγραφής κανόνες του κοινού δικαίου. Εφόσον η προβλεπόμενη από τον Εμπορικό Κώδικα δεκαετής παραγραφή αποτελεί ειδικό νόμο ο οποίος υπερισχύει των ρυθμίσεων του Αστικού Δικαίου, πρέπει να τύχει εφαρμογής στην επίμαχη εν προκειμένω εμπορική σχέση.
- 73 Σε ό,τι αφορά την απόφαση του Conseil d'État της 31ης Ιουλίου 1992 (αριθ. 69661), οι αναιρεσιδόντες επισημαίνουν ότι ο διοικητικός δικαστής απέκρουσε την εφαρμογή της προβλεπόμενης από τον Εμπορικό Κώδικα δεκαετούς παραγραφής όχι για τον λόγο ότι η παραγραφή αυτή δεν ισχύει μεταξύ των διεπόμενων από το δημόσιο δίκαιο προσώπων και των εμπόρων, αλλά διότι οι επίδικες ενοχές δεν γεννήθηκαν από το μεταξύ των ενδιαφερομένων εμπόριο. Ως εκ τούτου, η φύση της επίμαχης συμβάσεως δεν μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για την εφαρμογή της κατά τον Εμπορικό Κώδικα δεκαετούς παραγραφής.
- 74 Δεύτερον, οι αναιρεσιδόντες αιτιώνονται το Γενικό Δικαστήριο ότι εκτίμησε εσφαλμένως τις διατάξεις της συμβάσεως και τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, κρίνοντας ότι η επίδικη απαίτηση δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως γεννηθείσα στο πλαίσιο της εμπορικής σχέσεως μεταξύ της SEMEA και της Επιτροπής.
- 75 Συναφώς, οι αναιρεσιδόντες υπογραμμίζουν ότι η απόφαση του Conseil d'État της 31ης Ιουλίου 1992 εκδόθηκε στο τελείως διαφορετικό πλαίσιο των επιστροφών για τα γεωργικά προϊόντα οι οποίες εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής αγροτικής πολιτικής και δεν μπορεί να μεταφερθεί στη συγκεκριμένη περίπτωση. Ειδικότερα, βάσει των συμβατικών όρων, η Επιτροπή εμπλέκεται άμεσα στο επίμαχο σχέδιο και έχει τον έλεγχο του έργου, οπότε πρέπει να διαπιστωθεί η ύπαρξη εμπορικής σχέσεως μεταξύ της SEMEA και της Επιτροπής.
- 76 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο ή, τουλάχιστον, ως αβάσιμο, στο μέτρο που είναι προϊόν εσφαλμένης ερμηνείας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως στήριξε τη συλλογιστική του σχετικά με την παραγραφή της επίδικης απαιτήσεως στον διοικητικό χαρακτήρα της επίμαχης συμβάσεως.
- 77 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του λόγου αυτού αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ορθώς το Γενικό Δικαστήριο αναφέρθηκε στην απόφαση του Conseil d'État της 31ης Ιουλίου 1992 για να καταστήσει εναργέστερη την αρχή ότι η σύμβαση η οποία έχει ως αντικείμενο την καταβολή δημόσιας οικονομικής ενισχύσεως στο πλαίσιο της εκπληρώσεως δημόσιας υπηρεσίας, χωρίς ύπαρξη κέρδους ή ανταλλάγματος, δεν δύναται να θεωρηθεί ως εμπορική πράξη και κατά συνέπεια δεν δύναται να υπαχθεί στην κατά το άρθρο 110-4 του Εμπορικού Κώδικα δεκαετή παραγραφή.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 78 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα των αναιρεσιδόντων ότι ο διοικητικός χαρακτήρας της συμβάσεως δεν έχει σημασία για τον καθορισμό του χρόνου παραγραφής ο οποίος ισχύει για την επίδικη απαίτηση, επισημαίνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 61 έως 68 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το ισχύον για την εν λόγω σύμβαση νομικό καθεστώς και διαπίστωσε ότι το καθεστώς αυτό είχε διοικητικό χαρακτήρα.

- 79 Στο πλαίσιο όμως της εξετάσεως του χρόνου παραγραφής που ίσχυε για την επίδικη απαίτηση, στις σκέψεις 82 έως 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν έκανε καμία αναφορά στον διοικητικό χαρακτήρα της επίμαχης συμβάσεως.
- 80 Στο μέτρο που ο διοικητικός χαρακτήρας της συμβάσεως αυτής δεν επηρέασε τον καθορισμό του ισχύοντος για την επίδικη απαίτηση χρόνου παραγραφής, το σχετικό επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.
- 81 Δεύτερον, όσον αφορά τη μομφή ότι το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε εσφαλμένη εκτίμηση των διατάξεων της εν λόγω συμβάσεως και των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, στη σκέψη 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επίμαχη σύμβαση είχε ως αντικείμενο την καταβολή επιδοτήσεως από την Επιτροπή για τους σκοπούς της εκτελέσεως συμβάσεως συναφθείσας στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της Ένωσης.
- 82 Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε από τα ανωτέρω, στηριζόμενο στην απόφαση του Conseil d'État της 31ης Ιουλίου 1992, ότι «οι εξ αυτής ενοχές, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η επίδικη απαίτηση, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως γεννηθείσες μεταξύ της Επιτροπής και της SEMEA λόγω της εμπορικής δραστηριότητάς τους».
- 83 Από τα όσα προαναφέρθηκαν προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο, προκειμένου να αποκλείσει την εφαρμογή του προβλεπόμενου στον Εμπορικό Κώδικα χρόνου παραγραφής, στηρίχθηκε όχι στο ότι η σύμβαση υφίστατο μεταξύ ενός προσώπου διεπόμενου από το δημόσιο δίκαιο και ενός εμπόρου, παρά τα όσα υποστηρίζουν οι αναιρεσεύοντες, αλλά στο ότι η επίμαχη σύμβαση είχε ως αντικείμενο την καταβολή επιδοτήσεως από την Επιτροπή για τους σκοπούς της εκτελέσεως συμβάσεως συναφθείσας στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της Ένωσης.
- 84 Επιπλέον, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει το επιχείρημα των αναιρεσειόντων ότι το πλαίσιο της παρούσας περιπτώσεως ήταν τελείως διαφορετικό από εκείνο στο οποίο αναφερόταν η απόφαση του Conseil d'État της 31ης Ιουλίου 1992. Ειδικότερα, το επίδικο αίτημα περί επιστροφής αφορούσε ποσά καταβληθέντα από την Επιτροπή στο πλαίσιο της ασκήσεως περιφερειακής πολιτικής, για τα οποία δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι είχαν απορρεύσει από ενοχές γεννηθείσες μεταξύ των αναιρεσειόντων και της Επιτροπής στο πλαίσιο της εμπορικής δραστηριότητάς τους.
- 85 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει αλυσιτελής και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 86 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσεύοντες επικρίνουν το Γενικό Δικαστήριο καθώς απέρριψε την ανταγωγή τους, κρίνοντας ότι ελλείπει η άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς της Επιτροπής και της ζημίας την οποία επικαλούνται.
- 87 Οι αναιρεσεύοντες υπενθυμίζουν ότι, μεταξύ 27 Απριλίου 1993 και 18 Νοεμβρίου 2005, η Επιτροπή δεν έπραξε τίποτε προκειμένου να εισπράξει τα ποσά που έκρινε ότι της οφείλονταν. Αν όμως η Επιτροπή είχε οχλήσει νωρίτερα τη SEMEA, η τελευταία θα μπορούσε να είχε προβεί σε ελέγχους και, ενδεχομένως, να ανταποκριθεί προσηκόντως στο αίτημα περί επιστροφής.
- 88 Οι αναιρεσεύοντες υποστηρίζουν ότι λόγω της αδράνειας της Επιτροπής επί δώδεκα έτη η SEMEA θεώρησε ότι η Επιτροπή είχε παραιτηθεί από την επιδίωξη επιστροφής των καταβληθέντων ποσών.

- 89 Κατά τους αναιρεσείοντες, η αδράνεια αυτή της Επιτροπής συνιστά παράβαση του κατά το άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθήκοντός της χρηστής διοικήσεως, για την οποία το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να έχει επιβάλει κυρώσεις.
- 90 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος στο μέτρο που σκοπό έχει να αμφισβητήσει την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών την οποία διενήργησε το Γενικό Δικαστήριο.
- Εκτίμηση του Δικαστηρίου
- 91 Σε ό,τι αφορά το επιχείρημα των αναιρεσειόντων σχετικά με την υποτιθέμενη παραίτηση της Επιτροπής από την επιδίωξη επιστροφής των καταβληθέντων ποσών, υπενθυμίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 77 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη μιας τέτοιας παραίτησεως.
- 92 Κατά συνέπεια, με το επιχείρημα αυτό, οι αναιρεσείοντες επικρίνουν στην πραγματικότητα την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτίμηση των στοιχείων της δικογραφίας. Επομένως το εν λόγω επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 55 και 56 της παρούσας αποφάσεως.
- 93 Στο μέτρο που οι αναιρεσείοντες προσάπτουν στην Επιτροπή παράβαση του καθήκοντός της χρηστής διοικήσεως, δεν αμφισβητείται ότι, μολονότι η Επιτροπή, με επιστολή της 27ης Απριλίου 1993, ζήτησε την επιστροφή της επίδικης απαιτήσεως, χωρίς η SEMEA να ανταποκριθεί στο αίτημα αυτό, το ως άνω θεσμικό όργανο δεν προέβη σε νέα όχληση της SEMEA παρά μόνο με συστημένη επιστολή της 18ης Νοεμβρίου 2005, ενώ η αποστολή του χρεωστικού σημειώματος δεν πραγματοποιήθηκε παρά μόνον με επιστολή της 11ης Ιανουαρίου 2006.
- 94 Το γεγονός αυτό δεν είναι όμως ικανό να αποδυναμώσει τις εκτιμήσεις που διατυπώθηκαν στις σκέψεις 108 και 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και κατά τις οποίες δεν υφίστατο άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς της Επιτροπής και της ζημίας την οποία επικαλούνται οι αναιρεσείοντες όσον αφορά το ποσό των 41 012 ευρώ.
- 95 Κατά συνέπεια, ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο ότι το αίτημα για εξόφληση της απαιτήσεως των 41 012 ευρώ είχε ως αντικείμενο την αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων και ότι, εφόσον η ως άνω απαίτηση δεν είχε παραγραφεί, η SEMEA εν πάση περιπτώσει παρέμενε υπόχρεη σε καταβολή της. Ειδικότερα, στο μέτρο που η αγωγή και η ανταγωγή στηρίζονται σε διαφορετικές νομικές βάσεις, το ποσό της επίδικης απαιτήσεως οφειλόταν, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή υπείχε εξωσυμβατική ευθύνη λόγω παραβάσεως του καθήκοντός της χρηστής διοικήσεως.
- 96 Αντιθέτως, σε ό,τι αφορά τους τόκους υπερημερίας, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης και η άσκηση του δικαιώματος σε ανόρθωση της προκληθείσας ζημίας, δυνάμει του άρθρου 340 ΣΛΕΕ, εξαρτώνται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων που ανάγονται στον παράνομο χαρακτήρα της προσαπτόμενης στα θεσμικά όργανα συμπεριφοράς, στο υποστατό της ζημίας και στην ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της ως άνω συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις *Oleifici Mediterranei* κατά ΕΟΚ, 26/81, EU:C:1982:318, σκέψη 16· *Birra Wührer* κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80, 5/81, 51/81 και 282/82, EU:C:1984:341, σκέψη 9, καθώς και *Inalca και Cremonini* κατά Επιτροπής, C-460/09 P, EU:C:2013:111, σκέψη 46).
- 97 Σε ό,τι αφορά την προσαπτόμενη στο εν λόγω θεσμικό όργανο παράνομη συμπεριφορά, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη γενική αρχή της χρηστής διοικήσεως, η οποία περιλαμβάνεται μεταξύ των εγγυήσεων που παρέχονται από την έννομη τάξη της Ένωσης στις διοικητικές διαδικασίες και η οποία κατοχυρώνεται σήμερα στο άρθρο 41, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης βαρύνονται με το καθήκον να διεξάγουν ταχέως τις διαδικασίες εισπράξεως και να ενεργούν έτσι ώστε κάθε πράξη μιας τέτοιας διαδικασίας να πραγματοποιείται εντός εύλογης προθεσμίας σε σχέση με την προηγούμενη πράξη.

- 98 Δεν αμφισβητείται όμως το γεγονός ότι η Επιτροπή, αφού ζήτησε, με επιστολή της 27ης Απριλίου 1993, την ικανοποίηση της επίδικης απαιτήσεως, παρέμεινε αδρανής επί δώδεκα και πλέον έτη και δεν προχώρησε σε όχληση παρά μόνο με συστημένη επιστολή της 18ης Νοεμβρίου 2005.
- 99 Περαιτέρω, μια τέτοια αδράνεια δεν δικαιολογείται ούτε από την πολυπλοκότητα της διαφοράς ούτε από άλλες ιδιαίτερες περιστάσεις που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν τη διαπιστωθείσα καθυστέρηση.
- 100 Υπ' αυτές τις συνθήκες, κακώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 108 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν υφίσταται άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς της Επιτροπής και της προβαλλόμενης ζημίας.
- 101 Σε ό,τι αφορά την ύπαρξη της ζημίας, είναι μεν αληθές ότι οι τόκοι άρχισαν να τρέχουν για τον λόγο ότι η SEMEA δεν ανταποκρίθηκε αμέσως στο περί επιστροφής αίτημα της Επιτροπής της 27ης Απριλίου 1993.
- 102 Η αδράνεια όμως της Επιτροπής επί δώδεκα και πλέον έτη είχε ως συνέπεια, όπως προκύπτει από το σημείο 89 των προτάσεων της γενικής εισαγγελέα, ότι οι αξιούμενοι τόκοι υπερημερίας υπερβαίνουν πλέον το ποσό της επίδικης απαιτήσεως.
- 103 Διαπιστώνεται, όπως και στο σημείο 90 των ως άνω προτάσεων, ότι το ύψος των τόκων υπερημερίας που κατέστησαν ληξιπρόθεσμοι κατά το χρονικό διάστημα των δώδεκα και πλέον ετών αδράνειας της Επιτροπής μπορεί να καταλογισθεί άμεσα στη συμπεριφορά του ως άνω θεσμικού οργάνου.
- 104 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ανααιρεθεί στο μέτρο που έκρινε, στο πλαίσιο της εξετάσεως της ανταγωγής των αναιρεσιδόντων, ότι δεν υφίστατο άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς της Επιτροπής και της ζημίας που φέρεται ως προκληθείσα λόγω της επιβληθείσας υποχρέωσης καταβολής των τόκων υπερημερίας.

Επί της αγωγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

- 105 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο μπορεί, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση. Αυτό συμβαίνει στην παρούσα περίπτωση.
- 106 Εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης υποθέσεως, πρέπει να εκδοθεί απόφαση επί της ανταγωγής που άσκησαν οι αναιρεσιδόντες όσον αφορά την επιβληθείσα σε αυτούς υποχρέωση καταβολής των τόκων υπερημερίας.
- 107 Από τις σκέψεις 97 έως 104 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η ζημία ως προς τους τόκους υπερημερίας οι οποίοι κατέστησαν ληξιπρόθεσμοι κατά το υπερβαίνον τα δώδεκα έτη χρονικό διάστημα αδράνειας της Επιτροπής μπορεί να καταλογισθεί άμεσα στη μη σύννομη συμπεριφορά του ως άνω θεσμικού οργάνου.
- 108 Πάντως, πρέπει να κριθεί ότι η απαίτηση ύψους 41 012 ευρώ που η SEMEA όφειλε να επιστρέψει στην Επιτροπή δεν είχε παραγραφεί στις 18 Νοεμβρίου 2005, δηλαδή κατά την ημερομηνία κατά την οποία το ως άνω θεσμικό όργανο ζήτησε την επιστροφή της απαιτήσεως αυτής.

109 Κατά συνέπεια, η ανταγωγή των αναιρεσιδόντων πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και να καταδικαστεί η Επιτροπή να φέρει τα τρία τέταρτα των τόκων υπερημερίας βάσει του ισχύοντος στη Γαλλία ετήσιου νόμιμου επιτοκίου, οι οποίοι κατέστησαν ληξιπρόθεσμοι μεταξύ 27 Απριλίου 1993 και 18 Νοεμβρίου 2005.

Επί των δικαστικών εξόδων

110 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων.

111 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του ως άνω Κανονισμού, που έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Το άρθρο 138, παράγραφος 3, του εν λόγω Κανονισμού διευκρινίζει ότι σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του. Πάντως, κατά την ίδια διάταξη, αν τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ένας διάδικος, πέραν των δικαστικών εξόδων του, φέρει και μέρος των εξόδων του αντιδίκου.

112 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή πρέπει να καταδικασθεί να φέρει, εκτός των δικών της δικαστικών εξόδων της πρωτόδικης και της αναιρετικής διαδικασίας, το εν τέταρτο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν ο Commune de Millau και η SEMEA κατά την πρωτόδικη και την αναιρετική διαδικασία. Οι τελευταίοι φέρουν τα τρία τέταρτα των εξόδων τους της πρωτόδικης και της αναιρετικής διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) **Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης T-168/10 και T-572/10, Επιτροπή κατά SEMEA και Commune de Millau, στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε, στο πλαίσιο της ανταγωγής του Commune de Millau και της Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA), ότι δεν υφίσταται άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ζημίας που φέρεται ως προκληθείσα λόγω της επιβληθείσας υποχρεώσεως καταβολής των τόκων υπερημερίας.**
- 2) **Δέχεται μερικώς την ανταγωγή του Commune de Millau και της Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) και καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να φέρει τα τρία τέταρτα των τόκων υπερημερίας βάσει του ισχύοντος στη Γαλλία ετήσιου νόμιμου επιτοκίου, οι οποίοι κατέστησαν ληξιπρόθεσμοι μεταξύ 27 Απριλίου 1993 και 18 Νοεμβρίου 2005.**
- 3) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως κατά τα λοιπά.**
- 4) **Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να φέρει, εκτός των δικών της δικαστικών εξόδων τόσο της πρωτόδικης όσο και της αναιρετικής διαδικασίας, το εν τέταρτο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν ο Commune de Millau και η Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) κατά την πρωτόδικη και την αναιρετική διαδικασία.**
- 5) **Ο Commune de Millau και η Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) φέρουν τα τρία τέταρτα των εξόδων τους της πρωτόδικης και της αναιρετικής διαδικασίας.**

(υπογράφες)